

ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРИВРЕДНОГ СУДА СРБИЈЕ

НАДЛЕЖНОСТ ПРИВРЕДНОГ СУДА ЗА СПОРОВЕ У ВЕЗИ СА НАКНАДОМ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Првостепени суд је решењем одбацио тужбу као недозвољену. Благовременом жалбом тужилац добија решење и истиче да је суд повредио поступак и погрешно применио материјално право када је одбацио тужбу којом се тражи утврђивање међусобних права и обавеза између странака а у вези с изменама уговора о плаћању накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Како тужилац сматра да је привредни суд надлежан да поступа по тужби, предложио је да се решење укине а предмет врати на поновни поступак а да се тужиоцу досуде трошкови.

Другостепени суд је уважио жалбу, укинуо оспорено решење а предмет вратио на поновни поступак, из следећих разлога:

Првостепени суд је при доношењу решења учинио битну повреду поступка. Ово зато што је суд утврдио да није дошло до закључења измене уговора о плаћању накнаде о коришћењу грађевинског земљишта али је одбацио тужбу као недозвољену налазећи да тужилац нема правног интереса да се утврђују правне чињенице. Поступајући на овај начин суд је учинио битну повреду поступка јер је образложење у супротности с изреком па се решење не може са сигурношћу испитати.

Суд није омогућио тужиоцу да се утврде права и обавезе између странака које произлазе из уговора о плаћању накнаде за коришћење грађевинског земљишта тј. да се утврди да ли је дошло до измене и допуне уговора и у ком износу тужилац треба да плаћа накнаду за коришћење грађевинског земљишта или по износу из уговора или у повећаном износу и без закључивања измене и допуне уговора.

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда да се овде ради о утврђивању правних чињеница и да привредни суд није надлежан за то.

Како се тужбом тражи утврђивање међусобних права и обавеза странака у вези са плаћањем накнаде за коришћење грађевинског земљишта, то се не ради о утврђивању правних чињеница, већ права и обавеза које произлазе из уговора, па је и за решавање оваквих спорова у вези са плаћањем накнаде за коришћење грађевинског земљишта надлежан привредни суд.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-793/87 од 23. III 1987)

ПОСТУПАЊЕ ПО ТУЖБИ КАДА ТУЖИЛАЦ НЕ ДОСТАВИ ПРИЛОГЕ УЗ ТУЖБУ

Првостепени суд је одбацио тужбу.

Тужилац је жалбом оспорио решење и истакао да је туженик примио извод из отворених ставки и да истом није приговорио па је на тај начин признао и фактуре и зато је предложио да се решење укине.

Другостепени суд је одбио жалбу и потврдио жалбено решење, а због следећих разлога:

У смислу чл. 107. ЗПП тужилац је дужан да уз тужбу достави прилоге и то како за суд тако и за супротну странку (ово важи и за прилоге који се достављају уз приговор или уз неки поднесак). Како тужилац није тако поступио, то га је суд позвао дописом да достави прилоге уз тужбу на основу којих се утврђује чињенично стање и ос-

тавио му рок за поступање. Тужилац није поступио ни у остављеном року, па је првостепени суд правилно поступио када је одбацио тужбу. Суд није могао да прихвати наводе жалбе да је тужени признао фактуре, јер тужилац уз тужбу није доставио прилоге (обрачун камата) и на тај начин је онемогућио да се поступи по тужби и утврди чињенично стање и онемогућио туженику да се изјасни у вези са захтевима у тужби.

Према томе, када тужилац уз тужбу не достави прилоге за суд и за туженика, суд ће такву тужбу одбацити.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-1783/87 од 23. III 1987)

МИРОВАЊЕ ПОСТУПКА ПРЕД ПРИВРЕДНИМ СУДОВИМА

Првостепени суд је решењем констатовао да поступак мирује од 6. I 1987. године.

Тужилац жалбом побија решење и истиче да се одредбе ЗПП о мировању поступка не примењују пред привредним судом па је предложио да се решење укине а предмет врати на поновни поступак.

Другостепени суд је одбио жалбу а решење потврдио, а због следећих разлога:

Првостепени суд је правилно утврдио да су испуњени услови из чл. 216. ст. 1. ЗПП, па је констатовао да поступак мирује од 6. I 1987. године јер из ЗПП не произлази да се одредбе о мировању не примењују пред привредним судом.

Према томе, одредбе ЗПП о мировању поступка примењују се и у поступку пред привредним судовима.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-953/87 од 23. III 1987).

УТВРЂИВАЊЕ ВРЕДНОСТИ СПОРА ЗА РЕВИЗИЈУ

Првостепени суд је одбацио захтев тужиоца да се поново утврђује вредност спора за ревизију и да се поново поступи по ревизији.

Тужилац побија жалбом решење и истиче да је вредност долара чију противвредност тужбом тражи у моменту решавања по ревизији била већа од 300.000. динара и да је ревизија била дозвољена па је предложио да се решење укине и поступи по његовом захтеву.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепено решење, а због следећих разлога:

Решењем Прев. 85/86 од 9. IX 1986. године Врховни суд Србије одбацио је ревизију тужиоца као недозвољену пошто вредност спора по ревизији не прелази износ од 300.000 динара.

Тужилац је у ревизији коју је Врховни суд одбацио означио вредност спора која не прелази износ од 300.000. динара, па је првостепени суд правилно поступио када је одбацио захтев тужиоца да се поново утврђује вредност спора за ревизију зато што је вредност долара у међувремену порасла.

Према одредбама ЗПП вредност спора се утврђује у тужби а вредност за ревизију у ревизији, па накнадна промена вредности валуте чију противвредност тужилац тужбом тражи не може утицати на поновно утврђивање вредности спора по ревизији пошто је у ревизији утврђена вредност и по ревизији већ донета одлука.

Према томе, вредност спора за ревизију утврђује се у ревизији а не и накнадно због тога што је порасла вредност валуте чија се противвредност тужбом тражи.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж. 1733/87 од 23. III 1987. године)

ОДГОВОРНОСТ СКЛАДИШТАРА ЗА ШТЕТУ НАСТАЛУ НА УСКЛАДИШТЕНОЈ РОБИ

Првостепени суд је одбио захтев тужиоца да му туженик као складиштар накнади штету која је настала на ускладиштеној роби.

Тужилац жалбом побија пресуду и истиче да суд није утврдио како је роба била ускладиштена. Жалилац тврди да је остављена роба била неадекватно ускладиштена и то на отвореном простору и да је због тога дошло до штете па је предложио да се пресуда укине а предмет врати ан поновни поступак.

Другостепени суд је одбио жалбу и потврдио првостепену пресуду, а из следећих разлога:

Првостепени суд је утврдио да је тужилац код туженика ускладиштио материјал чија трајност за употребу износи шест месеци и да није обавестио туженика о својствима робе ускладиштеног материјала па је због тога дошло до штете јер је материјал ускладиштен на отвореном простору па се стврдно и није више за употребу. Исто тако суд је утврдио да тужилац није тражио повраћај ускладиштеног материјала у року од шест месеци колико траје и употреба остављеног материјала, па је првостепени суд закључио да је за насталу штету крив тужилац а не тужени као складиштар.

Другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда да складиштар не одговара за штету на ускладиштеној роби која је настала због тога што оставилац није обавестио складиштара о својствима робе (чл. 730. Закона о облигационим односима) због чега је материјал ускладиштен на отвореном простору и нису предузете адекватне мере заштите, као и због тога што тужилац као оставилац робе није тражио повраћај ускладиштене робе у року од шест месеци колико траје употребна вредност ускладиштеног материјала према декларацији произвођача.

Према томе, складиштар неће одговарати за штету на ускладиштеној роби која настане због тога што оставилац не обавести складиштара о својствима робе, као и услед тога што оставилац не поступа са робом у складу са декларацијом произвођача и не употреби материјал у предвиђеном року.

(Пресуда Вишег привредног суда Србије,
Пж-1093/87 од 23. III 1987. године)

ПОСТУПАК ТРАНСФОРМАЦИЈЕ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УДРУЖЕНОГ РАДА У РАДНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ

Суд је одбио упис конституисања радне организације која је настала од издвојене основне организације удруженог рада.

Другостепени суд је одбио жалбу и потврдио решење првостепеног суда, из следећих разлога:

Радна организација је поднела захтев за упис конституисања радне организације а да претходно није била уписана одлука о издвајању основне организације из састава радне организације и одлука да ће основна организација када се издвоји наставити да обавља делатност као радна организација.

Према томе, ако у судски регистар није уписано претходно издвајање основне организације из састава радне организације као и да ће она настати да обавља делатност као радна организација не може се извршити упис конституисања такве радне организације која настаје трансформацијом основне организације у радну организацију.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-3775/75)

ПОСЛОВНА ЗАЈЕДНИЦА НИЈЕ ПРАВОПРИЈЕМНИК БИВШЕГ ПОСЛОВНОГ УДРУЖЕЊА

Првостепени суд је дозволио извршење према пословној заједници на основу правоснажне одлуке која гласи на бивше пословно удружење, као да се ради о правопримјенику.

Виши привредни суд је уважио жалбу пословне заједнице и укинуо жалбено решење, а са следећих разлога:

Првостепени суд није могао дозволити извршење против другог лица а не против онога које је означено у извршној исправи. Ово и због тога што у конкретном случају, према Закону о удруженом раду пословна заједница није правни следбеник бившег пословног удружења, јер пословна заједница настаје удруживањем у пословну заједницу на основу Самоуправног споразума о удруживању, а имовина бившег пословног удружења се враћа чланицама удружења, па за обавезе удружења одговарају бивше чланице а не пословна заједница.

Према томе, пословна заједница није правопримјеник бившег пословног удружења, па се одлука која гласи против пословног удружења не може извршити према пословној заједници. Оваква одлука донета према пословном удружењу могла би се извршити према пословној заједници само ако се у смислу чл. 22 Закона о извршном поступку докаже да је таква обавеза прешла на пословну заједницу. Као доказ може послужити правоснажна одлука суда или друга јавна исправа.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-159/1980)

ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ ЗА БРИСАЊЕ РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈА ПРЕСТАЈЕ СПАЈАЊЕМ И УПИС РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈА НАСТАЈЕ СПАЈАЊЕМ

Када радна организација настаје спајањем две постојеће организације, онда је овлашћено лице за подношење пријаве за брисање из регистра пословодни орган сваке организације удруженог рада која престаје да постоји услед спајања, а овлашћено лице за упис новонастале организације удруженог рада је њен привремени пословодни орган.

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-4262/75 од 3. XII 1975)

ПРАВА ИЗ ПАТЕНТА СТИЧУ СЕ УПИСОМ У РЕГИСТАР ПАТЕНАТА И ОД ТАДА ДЕЛУЈУ И ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА

Првостепени суд је утврдио да је тужилац закључио уговор с аутором проналаска о преносу права коришћења проналаска (права из пријаве) с тим да тужилац плаћа аутору накнаду за коришћење патента посредством заступника (првотуженик).

Суд је такође утврдио да је друготужени закључио уговор са првотужеником о коришћењу истог проналаска и обавезао се да плаћа првотуженику накнаду за коришћење проналаска.

Првостепени суд је одбио захтев тужиоца да му друготуженик плаћа накнаду за коришћење проналаска.

Виши привредни суд је одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду, а из следећих разлога:

Правилно је становиште првостепеног суда да уговор закључен између тужиоца и једног од аутора проналаска не производи правно дејство према трећим лицима односно према друготуженику.

Према чл. 34. а у вези са чл. 25. Закона о проналасцима и техничким унапређењима, права из патента стичу се уписом у регистар патената и од тада делују и према трећим лицима. У конкретном случају патент није уписан у регистар патената већ је само поднета пријава за стицање патента, па права стечена на основу уговора о коришћењу права из пријаве, немају дејства према трећим лицима тј. према друготуженику, јер за то нису испуњени законски услови пошто се права из патента стичу тек уписом патента у регистар патената код Завода за патенте.

(Пресуда Вишег привредног суда Србије,
Пж-230/77 од 11. III 1977)

Припремио *др Јездимир Митровић*

ОДЛУКЕ СУДА УДРУЖЕНОГ РАДА СРБИЈЕ

РАСПОРЕЂИВАЊЕ РАДНИКА НА ПОСЛОВЕ КОЈИ СЕ РАЗЛИКУЈУ ПО МЕСТУ ЊИХОВОГ ОБАВЉАЊА

Радник је у предлогу за покретање поступка навео да је обављао послове возача у станици за хитну медицинску помоћ у Крушевцу. Одлуком надлежног органа Основне организације распоређен је на послове возача при здравственој станици у Великим Купцима. Самоуправни општи акт о организацији и систематизацији послова и радних задатака не предвиђа, међутим, послове возача у наведеној здравственој станици. Осим тога, одлука о распоређивању је донета без утврђених потреба рада. Зато је предложио да суд удруженог рада поништи оспорену одлуку и обавезе основну организацију да га врати на послове возача са местом рада у Крушевцу.

Основни суд удруженог рада у Чачку је одлуком РО. 246/86. од 12. јуна 1986. године одбио захтев радника као неоснован. У образложењу је навео да је радник распоређен на основу утврђених потреба рада. Он ће и даље обављати послове возача, али за осигурајнике који здравствену заштиту остварују у здравственој станици у Великим Купцима. Најзад, основна организација обавља делатност на целој територији општине Крушевац, па чињеница што послови возача нису систематизовани и при здравственој станици у Великим Купцима, није од утицаја.